

Хмельницький національний університет
Гуманітарно-педагогічний факультет

ПРОБЛЕМНА ГРУПА
«ГРАМАТИЧНІ Й ОНОМАСТИЧНІ СТУДІЇ»

Створена рішенням кафедри української філології
(протокол № 2 від 17 жовтня 2024 р.)

Староста групи _____ Аліна Островська

Науковий керівник _____ Михайло ТОРЧИНСЬКИЙ,
доктор філологічних наук, професор

Завідувач кафедри _____ Анатолій ЯНЧИШИН,
кандидат філологічних наук, доцент

МЕТА І ЗАВДАННЯ РОБОТИ

Українська граматики як складник навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова» є одним із фахових предметів, що займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальностями 035 «Філологія» та 014 «Середня освіта». Зміст граматики визначається основними розділами цього курсу сучасної української мови, і це «Морфеміка і словотвір», що вивчається протягом четвертого семестру і присвячений з'ясуванню морфемної будови слів та способів їх творення; «Морфологія», що вивчається протягом п'ятого і шостого семестрів, коли аналізуються іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник та службові слова; «Синтаксис», що вивчається протягом сьомого і восьмого семестрів, коли аналізується словосполучення, просте, просте ускладнене і складне речення.

Мета курсу – формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні завдання із сучасної української літературної мови, зокрема з'ясувати сутність морфологічних понять, виробити навички розрізнення і детальної характеристики слів як частин мови.

Завдання дисципліни – визначити морфемну будову і способи творення слів, визначити засоби і способи вираження граматичних значень; встановити критерії розмежування частин мови і їх систематизації; з'ясувати основні ознаки повнозначних і службових слів; сформувані навички цілісного аналізу слів як частин мови, визначити типологію словосполучень і речень.

Курс «Українська ономастика» викладається для студентів філологічних спеціальностей університетів як додатковий у циклі лінгвістичних дисциплін. Він покликаний ознайомити студентів з особливостями функціонування пропріальних одиниць у практиці мовної діяльності людини. Додатково планується ознайомити членів проблемної групи з твірними і функціональними атрибутами насамперед місцевих пропріальних одиниць і удосконалити навички студентів здійснювати наукові дослідження.

Таким чином, основна **мета** роботи – вивчення закономірностей розвитку і функціонування власних назв у структурі мови.

Із зазначеної мети випливають такі **завдання**: удосконалення технології вивчення та аналізу лінгвістичного матеріалу; ознайомлення з історією вивчення власних назв; розгляд особливостей структурування онімного простору; встановлення найбільш характерних ознак місцевих онімів; поліпшення методики наукового дослідження пропріативів.

Основними **формами** роботи будуть групові й індивідуальні заняття із членами проблемної групи, виконання самостійних наукових досліджень і обговорення їх результатів на засіданнях проблемної групи, написання наукових статей, курсових і дипломних робіт, участь у науково-практичних конференціях

ДАНІ ПРО ЧЛЕНІВ ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ

<i>№ з/п</i>	<i>Прізвище, ім'я</i>	<i>Група</i>	<i>Домашня адреса</i>	<i>Телефон</i>
1.	Гуменюк Яніна	ФУМм-23-1	м. Хмельницький	096-89-72-981
2.	Дзядзя Анастасія	СОУ-22-2	М. Хмельницький	098-82-23-640
3.	Киселиця Вікторія	ФУМмз-23-1	смт. Верховина	097-52-91-350
4.	Коржук Олена	ФУМ-22-1	м. Хмельницький	068-20-34-410
5.	Мосійчук Валентина	ФУМм-23-1	м. Шепетівка	068-47-64-367
6.	Островська Аліна	СОУ-22-2	м. Хмельницький	097-32-19-306
7.	Сінельников Володимир	СОУА-22-2	м. Хмельницький	097-21-61-393
8.	Сторожук Діана	СОУ-22-2	м. Хмельницький	063-99-27-569
9.	Трофименко Марія	ФУМ-22-1	м. Хмельницький	098-81-41-474

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН НАУКОВИХ СТУДІЙ

№ з/п	Прізвище, ініціали	Види роботи	Термін
3.	Гуменюк Яніна	1. Дослідження категорії роду іменників. 2. Підготовка кваліфікаційної роботи «Категорія роду іменника: семантичні, граматичні та функціональні особливості». 3. Захист кваліфікаційної роботи «Категорія роду іменника: семантичні, граматичні та функціональні особливості».	Протягом року Протягом першого семестру Грудень
2.	Дзядзя Анастасія	1. Дослідження чоловічих особових імен. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Чоловічі особові імена: походження, функціонування, особливості вивчення у закладах середньої і вищої освіти». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень
3.	Киселиця Вікторія	1. Дослідження власних назв космічних об'єктів. 2. Підготовка кваліфікаційної роботи «Власні назви космічних об'єктів: структура, словотвір, семантика». 3. Захист кваліфікаційної роботи «Власні назви космічних об'єктів: структура, словотвір, семантика».	Протягом року Протягом першого семестру Грудень
4.	Коржук Олена	1. Дослідження власних назв морів. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Пелагоніми у структурі українського ономастикону». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень
5.	Мосійчук Валентина	1. Дослідження займенників. 2. Підготовка кваліфікаційної роботи «Займенник як частина мови: історія становлення, сучасне бачення, побутування в різностильових текстах». 3. Захист кваліфікаційної роботи «Займенник як частина мови: історія становлення, сучасне бачення, побутування в різностильових текстах».	Протягом року Протягом першого семестру Грудень
6.	Островська Аліна	1. Дослідження власних назв. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Власні назви у позакласній роботі: можливості, специфіка використання». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень
7.	Сінельников Володимир	1. Дослідження односкладних речень. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Узагальнено-особові речення в системі одно- і двоскладних синтаксичних одиниць (на матеріалі підручників з рідної мови)». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень
8.	Сторожук Діана	1. Дослідження прикметників. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Прикметник як частина мови: специфіка шкільного і вишівського курсу.». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень
9.	Трофименко Марія	1. Дослідження дієслів. 2. Підготовка й захист курсової роботи «Категорія стану дієслів: сутність, граматичні та функціональні особливості». 3. Участь у III Подільських філологічних читаннях.	Протягом року Травень Квітень

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН РОБОТИ ПРОБЛЕМНОЇ ГРУПИ

№з/п.	Тема засідання	Дата засідання
1.	1. Організаційне засідання. 2. Обрання тем наукових досліджень.	Вересень
2.	1. Теорія і практика ономастичних студій. 2. Обговорення кваліфікаційної роботи Гуменюк Яніни	Жовтень
3.	1. Граматика як галузь мовознавства. 2. Обговорення кваліфікаційної роботи Мосійчук Валентини	Листопад
4.	1. Історія вивчення власних назв української мови. 2. Обговорення кваліфікаційної роботи Киселиці Вікторії	Грудень
5.	1. Основні вимоги до оформлення результатів наукових досліджень	Січень
6.	1. Методика написання наукової статті. 2. Особливості українських антропонімів. 3. Обговорення наукових статей членів проблемної групи.	Лютий
7.	1. Категорія стану дієслова. 2. Обговорення наукових статей членів проблемної групи.	Березень
8.	1. Граматичні категорії прикметника. 2. Обговорення курсових робіт членів проблемної групи.	Квітень
9.	1. Участь у загальноуніверситетській звітно-науковій конференції студентів	Травень
10.	1. Підведення підсумків виконаній роботі	Червень

